

[Martin Nielsen.]

at en Ikke-Forsørger overhovedet ikke skulde have nogen som helst Understøttelse ud over, hvad der eventuelt var nødvendigt til at betale et Værelse eller opmagasinere hans Møbler. Det er et Forhold, som der maaske havde været Grund til at tage i Betragtning, da det høje Ting diskuterede Erstatningsloven, fordi der virkelig i disse 4 Aar for en hel Række Mennesker er sket en alvorlig Forringelse af deres økonomiske Forhold.

For Forsørgernes Vedkommende stiller Forholdet sig saaledes, naar man tager dem som Enkelgruppe, at deres maanedlige Indtægt for Interneringen udgjorde 88 900 Kr.; i April 1943, paa det Tidspunkt, Understøttelsesforholdene var bedst, havde de en maanedlig Understøttelse paa 42 900 Kr. Gennemsnitlig oppebar de internerede Forsørgere paa det Tidspunkt, hvor Forholdene var bedst, 47 pCt. af den Indtægt, de havde dengang Staten tog dem under sin Beskyttelse.

Det er Kendsgeminger, og havde det været saadan hele Tiden fra den 22. Juni, og til Tyskerne overtog Lejren, tror jeg i og for sig ikke — fordi vi efterhaanden paa alle Omraader lærte at resignere —, at vi vilde have lavet saa forfærdelig meget Spektakel over det, men det kostede omtrent 2 Aars daglig Kamp, det kostede i Hundredvis af Breve til Socialministeriet, til de enkelte Socialkontorer og til de enkelte Kommuner at naa saa vidt. Det er naturligvis paa den ene Side kedeligt nok, at en hel Del af de Ting, som direkte i de enkelte Tilfælde kunde dokumentere, hvad jeg her har sagt, af gode Grunde er forsvundet, men jeg haaber paa den anden Side, at de eksisterer endnu.

Jeg skal slutte dette Afsnit med at sige, at jeg, som jeg allerede har sagt, kender det Arbejde, som afdøde gamle Pastor Povlsen, som han er kaldt, har udført for os, og som til Slut langt oversteg den gamle Mands Kræfter, vi kender det Arbejde, som Pastor Amby udførte i samme Sag. Og hvis det virkelig forholder sig saaledes, som det ærede Medlem Hr. Kjærboel har redegjort for, hvorfor løb de, som det ærede Medlem Hr. Kristen Amby har sagt, og ogsaa andre Medlemmer af dette høje Ting stadig Panden mod Muren? Var det ikke paa Tide, vi fik oplyst, hvad det er for en Mur, man løb Panden imod.

Det er den ene Side af det, der skete med os i de 2½ Aar, vi var under dansk Beskyttelse. Den anden Side er Politiets Stilling til os. Hvis man fortsat agter at anlægge den Linie, at der virkelig var Tale

om Beskyttelse af danske Medborgere mod den tyske Forfølgelse, er der en Række Spørgsmaal, det i Sandhedens og Historiens Interesse bliver nødvendigt at faa opklaret. Jeg har her liggende foran mig en Redegørelse fra Kommunalærer Agnes Andersen, Odense, Enke efter Kommunalærer Aksel E. Andersson, som under Tortur blev dræbt af Gestapo. Hun forklarer i denne Redegørelse, at hendes Mand maatte gaa under Jorden, og den 25. Februar 1942 ankommer det danske Politi til hendes Hjem i Odense, hvor man endevender hele hendes Hjem, alle Skuffer, alle Skabe, medtager alle Papirer, medtager Værktøj og mange andre Ting, besætter Huset og holder det besat i flere Dage, hvor hun er Fange, kun kan bevæge sig under Ledsagelse af en Betjent, hvor hun derefter blev fremstillet i Forhør i Odense ved Kriminalkommissær Himmelstrup, der betegnede mig, siger hun, som Løgnerske, frække Løgnerske, frække Bedrageriske o. s. v., rettede en Række grove Sigtelser mod mig, der medførte, at jeg lidt efter lidt oprullede hele mit Familieliv og mine Familieforbindelser under Forhøret og bagefter erfarede, at i samme Rækkefølge og samme Tempo, som jeg havde nævnt vore Familieforbindelser, udsendtes der Folk for at undersøge Familiens Forhold, hvorledes man fortsætter, bliver ved og ved at forhøre hende, og hvorledes en Dag i Lærerindens eget Hus, hvor hun staar og vasker op, pludselig en Kriminalbetjent, der bevogter hende, kommer farende og siger: Saa, nu har vi taget Deres Mand, bare for at prøve paa at faa hende til at bryde sammen, bare for at prøve paa, om det var muligt at faa hende til at plumpe ud med, hvor Manden befandt sig. Manden blev taget. Manden døde under Tortur hos Gestapo. Der er Grund til at spørge: Handlede Kriminalkommissær Himmelstrup og hans Folk i Odense efter direkte Ordre fra Regeringen og Justitsministeren, eller handlede de paa egen Haand? Handlede de paa egen Haand, saa foreligger her Tilfælde, som maa og skal undersøges.

Og det er ikke det eneste. Vi har Eksempler paa, at under Forfølgelse og Arrestationer og Husundersøgelser hos Kommunisterne i disse Aar er man gaaet saa vidt, at det danske Politi har flænget Tapeterne ned fra Væggene for at undersøge, om der fandtes Papirer eller andet Materiale, som kunde bruges til videre Eftersøgning. Jeg kender ogsaa et Tilfælde her fra København, og jeg tror, det er af en saadan Art, at vi kan tale ganske aabent om det, saa meget desto mere som vel to